

บทที่ 5

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษานุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเป็นการศึกษาจากครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในจังหวัด ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย สกลนคร เลย อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน แบ่งออกเป็นเพศชายจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 เพศหญิงจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 อายุของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษามีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 อายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 92.7 ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาสำเร็จการศึกษากว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5 และสำเร็จการศึกษามากกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษามีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 อายุราชการระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 อายุราชการระหว่าง 10-15 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 และอายุราชการมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 93.6 และนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในจังหวัด ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย สกลนคร เลย อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,350 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,650 คน แบ่งออกเป็นนักเรียนชายจำนวน 635 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 นักเรียนหญิงจำนวน 1,015 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for windows สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

2. สรุปผลการวิจัย

2.1 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีต่อนุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย

2.1.1 ด้านการยอมรับ ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการยอมรับอยู่ในระดับมาก คือ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 โดยข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ เคารพในสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 และข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความไว้วางใจผู้อื่น ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

2.1.2 ด้านสามัคคีธรรม ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านสามัคคีธรรมอยู่ในระดับมาก คือ มี

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 โดยข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามบทบาทหน้าที่ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ แนะนำหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12

2.1.3 ด้านปัญญาธรรม ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านปัญญาธรรมอยู่ในระดับมาก คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 โดยข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ในความเป็นครูซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีข้อมูลและเหตุผลในการโต้แย้งซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25

2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่มีต่อบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย

2.2.1 ด้านการยอมรับ ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการยอมรับอยู่ในระดับมาก คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 โดยข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ เมื่อครูจะหยิบสิ่งของนักเรียน ครูจะขออนุญาตนักเรียนก่อนเสมอ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

2.2.2 ด้านสามัคคีธรรม ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านสามัคคีธรรมอยู่ในระดับมาก คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 โดยข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูไม่ชอบให้นักเรียนเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและนักเรียนวางแผนการทำงานร่วมกันซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

2.2.3 ด้านปัญญาธรรม ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านปัญญาธรรมอยู่ในระดับมาก คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 โดยข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความอดทนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนที่แตกต่างกับตนเอง ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยภาพรวมเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประเทศไทย ดังนั้นครูจึงควรรักษาความเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยและพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้บุคลิกภาพประชาธิปไตยทางอ้อมของนักเรียน

3.2 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในกลุ่มครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา แต่ในโรงเรียนมีครูผู้สอนอีกมากมายในอีกหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น เพื่อให้มีความครอบคลุม และควรศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย